

Frit Hav. Dansk skibsfart i 100 år. Red.: Jørgen Holck og Jørgen D. Simonson. Udgivet i anledning af Danmarks Rederiforenings 100 års jubilæum. 1984. 160 s., 290,- kr.

I slutningen af forrige århundrede blev grunden lagt til en række af vor tids erhvervsorganisationer. Således også til den, der siden blev til Danmarks Rederiforening, og det er netop 100 året for den begivenhed, der fejres med nærværende fremstilling.

Det er ikke blevet et traditionelt festskrift om organisationen, for vi hører kun meget lidt om livet og arbejdsopgaverne for Rederiforeningen. Der er heller ikke meget om baggrunden og dannelsen af redernes organisation. Er det sådanne spørgsmål, læseren ønsker besvaret, må han fortsat gå til det jubilæumsskrift, der blev til i 1934, skrevet af foreningens daværende direktør, Eilert Mægaard. Men også den gang gik man desværre uden om mange væsentlige emner, bl.a. vedrørende organisationens interne forhold, kontakter med internationale rederorganisationer, økonomi, holdning til personaleorganisationer om bord og i land, overenskomstforhold, beskrivelse af medlemmer og rederkarakteristikker og meget mere. Alle disse spørgsmål står således endnu ubesvarede. Rederiforeningen ønskede i stedet en bog om dansk skibsfart trykt på godt papir i stort format med velvalgte ældre billeder, krydret med det bedste i farvegengivelser lige fra ældre malerier til nyoptagelser af borerigge.

At der imidlertid var interesse også for andre emner, blev tidligt meddelt Rederiforeningen, der kulant svarede med et rundt beløb til Kontaktudvalget for dansk maritim historie og samfundsforskning, der derfor på jubilæumsdagen kunne udsende sin bog, Maritim Kontakt 7, der netop tog nogle af de em-

ner op – men desværre langt fra alle – der ikke blev plads til i den store bog.

Frit Hav, ikke en tilfældig titel, men på det nærmeste et motto for rederinæringen, er opbygget strengt kronologisk med en opdeling i 5 dele, hvorefter der sluttes med perspektive: og udfordringer for de næste 100 år. Fremstillingen er bygget op om et net af tabeller og statistik med hovedtal for erhvervets udvikling, nationalt som internationalt. De korte kronologiske afsnit rummer et hovedsignalement af udviklingen, men giver desværre ikke plads til analyser af samspillet mellem søfart og erhvervsinteresser i land, eller blot til sammenlignende karakteristikker af den store ny redergruppe fra sidste trediedel af forrige århundrede. Det meste af det, der lægges frem i selve fremstillingen, er således desværre velkendt stof; det gøres sagligt og sobert, men som sagt uden forsøg på at afdække særlige interesser, initiativer eller sammenhænge.

Bogen er derfor alene en bred indføring i dansk skibsfartshistorie. Men det må understreges, at det ikke er blevet en dansk søfartshistorie, hvor både de store og de små rederier ses under et. Det er blevet den store søfarts historie, repræsenteret i Danmarks Rederiforening. Men det var vel også formålet?

Henrik Fode

Poul Bell, Mogens Nørsgaard Olesen: *Storebæltsoverfarten i 100 år.* (Herluf Stokholms Forlag. 1983). 192 s. + 37 plancher med plantegninger, 464,- kr.

1. december 1983 var det 100 år siden, den første jernbanefærgen blev sat i drift på Korsør-Nyborg, og det er netop baggrunden for nærværende publikation. Forfatteren har været maskinmester på overfarten og har kendt mange af fær-